

INHOUD

Inleiding	13
DEEL 1 GRONDBEGINSELEN	25
HOOFDSTUK 1 <i>De waarheid of de gevolgen</i>	27
DEEL 2 ONWAARHEDEN WAARIN VROUWEN GELOVEN	45
HOOFDSTUK 2 <i>Onwaarheden over God</i>	47
1. Eigenlijk is God niet goed	49
2. God houdt niet van mij	52
3. God lijkt op mijn vader	54
4. Eigenlijk is God niet genoeg	57
5. Gods wegen zijn te beperkend	58
6. God moet iets aan mijn problemen doen	62
HOOFDSTUK 3 <i>Onwaarheden over onszelf</i>	67
7. Ik ben niets waard	68
8. Ik moet meer van mijzelf houden	72
9. Ik kan mijzelf niet veranderen	74
10. Ik heb er recht op	77
11. Lichamelijke schoonheid is belangrijker dan innerlijke schoonheid	81
12. Ik hoef niet te leven met onvervulde verlangens	88

HOOFDSTUK 4 Onwaarheden over de zonde	95
13. Ik kan zondigen en ermee weggomen	96
14. Mijn zonde stelt eigenlijk niet zoveel voor	102
15. God kan niet vergeven wat ik heb gedaan	104
16. Ik heb het niet gedaan!	106
17. Het lukt mij niet de zonde altijd te weerstaan	109
HOOFDSTUK 5 Onwaarheden over prioriteiten	118
18. Ik red het niet om alles te doen wat ik zou moeten doen	119
19. Ik heb geen vaste momenten voor Woord en gebed nodig	125
20. Mijn werk thuis is minder belangrijk dan mijn baan of andere activiteiten buitenshuis	129
HOOFDSTUK 6 Onwaarheden over seksualiteit	137
21. Ik kan het er met niemand over hebben	138
22. Mijn seksualiteit staat los van mijn spiritualiteit	145
23. Dit is wie ik ben	150
24. Gods maatstaven voor seks zijn achterhaald	154
25. Ik heb een uitlaatklep nodig voor mijn seksuele verlangen	159
HOOFDSTUK 7 Onwaarheden over het huwelijk	168
26. Ik heb een man nodig om gelukkig te zijn	169
27. Het is mijn taak mijn partner te veranderen	173
28. Mijn man wordt geacht mij te dienen	178
29. Als ik mij onderwerp aan mijn man, voel ik me waardeloos	184
30. Als mijn man zich passief opstelt, moet ik het initiatief nemen, anders gebeurt er niets	192
31. Mijn huwelijk valt niet te redden	198

HOOFDSTUK 8 Onwaarheden over moederschap	208
32. Ik heb recht op zeggenschap over mijn voortplantingskeuzes	209
33. We kunnen ons geen (of niet nog meer) kinderen veroorloven	217
34. De manier waarop mijn kinderen opgroeien heb ik wel/niet in de hand	223
35. Mijn kinderen komen op de eerste plaats	232
36. Ik ben/zij is geen goede moeder	235
HOOFDSTUK 9 Onwaarheden over emoties	245
37. Als ik iets voel, dan moet dat wel waar zijn	246
38. Ik kan mijn emoties niet beteugelen	249
39. Ik heb mijn reacties niet onder controle wanneer mijn hormonen opspelen	253
40. Ik kan er niet tegen om me depressief te voelen	258
HOOFDSTUK 10 Onwaarheden over omstandigheden	273
41. Als mijn omstandigheden anders waren geweest, was ik een ander mens geweest	275
42. Ik hoef niet te lijden	278
43. Mijn omstandigheden zullen nooit veranderen; het blijft altijd zo	281
44. Ik kan echt niet meer verdragen	284
45. Het draait allemaal om mij	287

DEEL 3 WANDELEN IN DE WAARHEID	297
HOOFDSTUK 11 <i>Onwaarheden weerleggen met de waarheid</i>	299
Kiezen voor de weg van de waarheid	303
De veranderende kracht van de waarheid	307
HOOFDSTUK 12 <i>De waarheid die ons bevrijdt</i>	311
Dankbetuiging	323
Noten	327

Wat zal Eva zich ellendig hebben gevoeld. Verdreven uit Eden, gekleed in dierenhuiden, een nijdige man en over niet al te lange tijd de moeder van het eerste kind dat werd vermoord – én de moeder van zijn moordenaar.

Eenzaam.

Verslagen.

Mislukt.

Wat zal het zwaar zijn geweest om vanuit Eden een wereld te betreden waarin Adam en zij strijd moesten leveren om in leven te blijven. Wat zal het zwaar zijn geweest om een paradijs te hebben gekend en vervolgens gesommeerd te worden om te vertrekken.

Waar zou Eva op dat moment naar hebben verlangd?

Waar zou jij naar hebben verlangd?

Ik denk dat Eva met hart en ziel heeft terugverlangd naar het moment vlak voor de hap van de verboden vrucht, het moment waarop ze haar arm uitstreekte naar de takken van de boom van kennis van goed en kwaad en ze nog terug kon.

Ze snakte ernaar het over te doen, om het meteen de eerste keer goed te doen.

Dat gevoel komt ons bekend voor, toch?

We hebben ervaring met nederlagen en mislukkingen, met moeiten en verwarring.

Wij weten wat het is om strijd te leveren tegen een zelfzuchtig hart, een vitterig karakter, boosheid, jaloezie en verbittering.

Onze tekortkomingen hoeven niet zo extreem te zijn als die van Eva. Het hoeven geen rampzalige openbare gebeurtenissen te zijn.

Misschien gaat het om 'kleine' missers. Toch laten ze zien hoe ver ons hart verwijderd is van waar het zou moeten zijn. En we snakken ernaar dingen over te doen, om te kunnen leven in harmonie en vrede.

Bij elke vrouwenconferentie vraag ik de vrouwen op een kaartje gebedspunten te noteren zodat ons gebedsteam tijdens het weekend voorbede voor hen kan doen. In de loop der jaren heb ik heel wat van die kaartjes gelezen. Vaak was ik tot tranen geroerd om wat erop stond en terneergeslagen door de realiteit van wat zo veel christenvrouwen meemaken.

- Vrouwen wier huwelijk aan een zijden draadje hangt.
- Vrouwen met hartzeer om hun kinderen.
- Vrouwen die overweldigd worden door fouten en kwetsuren uit het verleden.
- Vrouwen met ernstige persoonlijke worstelingen.
- Vrouwen vol twijfel en verwarring over hun leven met God.

Het gaat hier om heel gewone vrouwen. Sommigen gaan al hun hele leven naar de kerk. Sommigen maken deel uit van jouw en mijn gemeente. Ze helpen bij de kindernevendienst en zijn lid van de zanggroep. Sommigen nemen wekelijks deel aan een gespreksgroep of zijn misschien zelf degene die de bijbelstudie leidt. Vraag je hoe het ermee gaat, dan zeggen ze glimlachend: 'Prima.' Je hebt geen enkel vermoeden van de verwarring en de pijn die schuilgaan onder hun ogenschijnlijk rustige houding.

Dit gaat niet over bijzondere situaties. Ik heb het niet over een paar uitzonderlijke, disfunctionele vrouwen in de marge van de samenleving. Wie van ons kent immers niet gevoelens van verbijstering, angst of gebrokenheid?

Onze cultuur heeft te maken met een epidemie van 'zielsziekten', niet alleen onder vrouwen in de wereld 'daarbuiten', ook onder vrou-

wen in de kerk. Velen van ons kunnen van tijd tot tijd als volgt worden omschreven:

uitgeput	verslagen	verward	gespannen
vermoeid	ontmoedigd	boos	angstig
overweldigd	beschaamd	gefrustreerd	eenzaam

... en ja, zelfs suïcidaal

Suïcidaal? Jij en ik zouden vermoedelijk verbaasd reageren op het aantal christenvrouwen, in welk gezelschap ook, dat in de afgelopen weken of maanden heeft overwogen zich van het leven te beroven. Onlangs sprak ik een vrouw met een verantwoordelijke functie bij een christelijke organisatie die haar hele leven al worstelt met suïcidale gedachten. Ik twijfel er niet aan of een van de vrouwen die deze paragraaf leest is aan het einde van haar Latijn. Misschien ben jij het. Misschien heb je het gevoel dat het leven geen waarde heeft. Laat me dit tegen je zeggen: er is hoop. Dit boek doet jouw problemen niet verdwijnen, maar het kan je wijzen op Iemand Die je kan helpen. Lees dus alsjeblieft verder.

Geestelijke gebondenheid is ook een uitdrukking die me te binnen schiet als ik aan christenvrouwen denk. Ik durf zelfs te beweren dat de meerderheid van de vrouwen die ik ken (ook ikzelf van tijd tot tijd) op een of meer levensterreinen niet vrij is.

Veel vrouwen gaan bijvoorbeeld gebukt onder schuldgevoel en veroordeling. Ze genieten niet vrijuit van Gods genade en liefde.

Velen zijn slaaf van hun verleden. Ongeacht of dat het gevolg is van hun eigen falen of van dat van anderen, hun verleden hangt als een molensteen om hun nek. Overal en altijd dragen zij het met zich mee, niet in staat zich van hun last te bevrijden.

Anderen worden geketend door wat de Bijbel 'mensenvrees' noemt. Zij zijn in de ban van angst voor afwijzing, angst voor wat

mensen van hen vinden en een verlangen naar goedkeuring. Weer anderen zijn emotioneel gevangen, onderworpen aan zorg, angst, woede, depressiviteit en zelfmedelijden.

Vrouwen benoemen eten als een van de belangrijkste terreinen van gebondenheid. Ik hoor dit van vrouwen in alle maten en vormen. Sommigen kunnen het eten niet laten. Sommigen kunnen zich er niet toe zetten om te eten. Allen zijn ze gevangen.

Ik wil niet beweren dat alle vrouwen er slecht aan toe zijn (hoewel we allemaal momenten hebben waarop dat het geval is). Maar ik wil duidelijk maken dat veel christenvrouwen worstelen en te maken hebben met kwesties die meer vergen dan oppervlakkige oplossingen en remedies.

Wanneer we de Heilige Schrift erop naslaan, dan worden we eraan herinnerd dat God het zo niet heeft bedoeld. We lezen de woorden van Jezus in het Evangelie van Johannes en weten dat God iets beters voor ons heeft bedacht:

Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en
overvloed hebben.
Johannes 10:10

Kijkend naar je leven, ervaar je dan het overvloedige leven dat Jezus kwam brengen? Of heb je vaak het gevoel het maar net te redden en met moeite te overleven?

Ik vraag niet of je een probleemloos leven leidt. Onder de meest sprankelende, opgewekte vrouwen die ik ken zitten vrouwen met pijnlijke huwelijksproblemen, vrouwen die hebben gehuild bij het graf van een zoon of een dochter en vrouwen die kanker hebben of die zorgen voor een ouder met alzheimer. Maar ergens, te midden van de problemen en de pijn, hebben zij een levensbron ontdekt waardoor zij de weg door het dal in vrede en vertrouwen kunnen afleggen.

En jij? Raken de hierboven gedeelde voorbeelden je? Heb je te maken met geestelijke gebondenheid?

Stel dat ik je vertelde dat je je in plaats van ellendig, gefrustreerd en gebonden ook

vrij	zelfverzekerd	blij
vriendelijk	tevreden	vredig
liefhebbend	evenwichtig	stralend

zou kunnen voelen. Deze woorden beschrijven de vrouw die ik graag wil zijn. Ik vermoed dat jij er ook zo over denkt.

Zeer waarschijnlijk ken je andere vrouwen die gebonden zijn, ook al zeggen ze een relatie met Christus te hebben. Wil je graag leren hen de weg naar de vrijheid te wijzen?

Ik heb het niet over een toverformule die problemen doet verdwijnen; ik bied geen verkorte route aan naar een gemakkelijk leven, en ik beloof niet dat pijn en moeiten afwezig zullen zijn. Het leven is moeilijk, dat valt niet te ontkennen. Ik heb het over de omgang met de realiteit van het leven, met zaken als afwijzing, verlies, teleurstelling, kwetsuren en zelfs de dood, in vrijheid en in vreugde.

Misschien zeg je nu: 'Dat wil ik! Dat wil ik voor mijzelf; dat wil ik voor andere vrouwen die ik ken. Waar beginnen we?'

Jarenlang heb ik met vrouwen gesprekken gevoerd over onze moeiten en zorgen en heb ik het Woord van God bestudeerd, op zoek naar wijsheid. Dat heeft geleid tot een eenvoudige maar ingrijpende conclusie over de oorzaak van de meeste worstelingen:

Jij en ik zijn voorgelogen.

Wij zijn misleid.

Ik nodig je uit mij te vergezellen naar de plaats waar al onze problemen zijn begonnen: de hof van Eden, de eerste woonplaats van

Adam en Eva, een volmaakte, ideale omgeving. De gebeurtenissen daar zijn nog altijd van invloed op ons leven vandaag de dag.

Ik wil je laten zien dat alle ellende in het universum begon met een leugen. Eva luisterde naar die onwaarheid, geloofde die onwaarheid en handelde naar die onwaarheid. Elk probleem, elke oorlog, elke kwetsuur, elke gebroken relatie, al het hartzeer is terug te voeren op die ene leugen.

Zoals dat gaat met onwaarheden, groeide die eerste onwaarheid uit tot meer onwaarheden. Eva geloofde de onwaarheid, en wij, de dochters van Eva, zijn in haar voetsporen getreden door de ene onwaarheid na de andere aan te horen, te geloven en ernaar te handelen.

Er komt geen einde aan de misleidingen waaraan de mensheid sinds de hof van Eden ten prooi is gevallen. In dit boek wil ik een handvol van die onwaarheden ontmaskeren. Sommige onwaarheden waar we bij stilstaan, zijn dermate gemeengoed dat het je misschien moeite kost om ze als onwaarheden te herkennen. Maar de ‘beste’ onwaarheden – de meest effectieve – zijn de onwaarheden die overkomen als de waarheid. En de ‘nieuwste’ onwaarheden zijn de oudste.

Ik wil niet alleen de onwaarheden waar christenvrouwen doorgaans in geloven ontmaskeren, ik wil ook laten zien wie ons die onwaarheden vertelt. Satan doet zich voor als een ‘engel van het licht’ (2 Kor. 11:14). Hij belooft geluk en doet net of hij het beste met ons voorheeft. Maar hij is een misleider en een vernielers; hij is vastbesloten God te onttronen door ons ertoe te verleiden zijn kant te kiezen en dus tegen God te kiezen. Ik wil je laten zien hoe satan subtiele onwaarheden of zelfs halve waarheden gebruikt om jou of degenen die je liefhebt te misleiden en kapot te maken.

Er staat ons echter meer te doen dan het ontmaskeren van de misleider en zijn leugens. Ik wil je bekendmaken met de kracht van de waarheid en je laten zien hoe het geloven in en handelen naar de

waarheid onze weg naar vrijheid is. Het gaat hierbij niet om overleving of ontsnapping, maar om ware, glorierijke vrijheid in deze zondige, gebroken, gekwetste wereld.

In de afgelopen veertig jaar hebben talloze vrouwen hun verhaal met mij gedeeld, in een persoonlijk gesprek of op schrift. Velen van hen spraken openhartig over de onwaarheden waarin ze geloofden en de invloed ervan op hun leven. En velen vertelden hoe ze hadden geleerd die onwaarheden af te wijzen en dat ze genoten van de vrijheid nadat ze Gods waarheid hadden omarmd. Deze vrouwen waren de drijvende kracht achter deze uitgave. Verspreid door het boek heb ik enkele van hun getuigenissen opgenomen. Ik hoop dat hun verhalen je helpen de onwaarheden waaraan je ten prooi bent gevallen te herkennen en dat ze je aanmoedigen om die onwaarheden te vervangen door de waarheid die te vinden is in Gods Woord en in Christus, het levende Woord.

Tijdens de afrondende fase van dit boek dacht ik al wandelend na over het vijfde hoofdstuk van Jakobus. Vooral de laatste twee verzen zetten mij aan het denken:

Als iemand onder u van de waarheid is afgedwaald
en een ander doet hem terugkeren, weet dan dat
hij die een zondaar van zijn dwaalweg doet terugkeren, een
ziel zal redden van de dood en een menigte van zonden zal
bedekken.

Jakobus 5:19-20

Ik verlang ernaar dat de Heere dit boek gebruikt om vrouwen die van de weg van de waarheid zijn afgedwaald terug te brengen, en dat Hij hen bevrijdt opdat ze vervolgens wandelen in Zijn genade, vergeving en een overvloedig leven. In Zijn goedheid en genade verheugt het Hem om dat te doen.

Misschien vind je gedeelten die ik heb geschreven moeilijk te verteren. (Meer dan eens hebben vrouwen mij verteld dat ze als reactie op de tekst het boek door de kamer hebben gesmeten.) Het is niet mijn bedoeling om controversie op te roepen of iemand onnodig te kwetsen, maar wanneer iemand afwijkt van de waarheid, in het groot of in het klein, vraagt dat om meer dan politieke correctheid en vriendelijke, beleefde gedachten. Soms is er een ingrijpende operatie nodig – een heroriëntatie op onze manier van denken en leven – om ons zieke hart aan te pakken en ons heel te maken. Soms doet de waarheid pijn. Ze is zelden eenvoudig. Van mijn kant zou het niet liefdevol of aardig zijn als ik de waarheid die jou en mij kan bevrijden niet met je zou delen.

De bevrijdende kracht van de waarheid blijkt duidelijk uit twee ontmoetingen met vrouwen.

Ik ben bevrijd! Ik had de hoop al opgegeven, maar God heeft mij bevrijd van een jarenlange geestelijke gebondenheid.

Bij een informele bijeenkomst waren dit de woorden van een jonge vrouw die vertelde wat God in haar leven had gedaan. Ze vertelde me vanaf haar dertiende te hebben gemasturbeerd:

Ik heb geprobeerd ermee te stoppen; ik heb alles gedaan wat ik kon doen – de Bijbel bestuderen, bidden en er met een vriendin over praten – maar ik kon het niet laten. Wanneer het misging, beleed ik mijn zonde en vroeg ik God om vergeving, maar diep vanbinnen wist ik dat het opnieuw mis zou gaan. Ik kon er gewoon niet mee ophouden.

Deze vrouw geloofde al heel wat jaren; zij en haar man waren actief met hun geloof bezig en zij hield oprecht veel van de Heere. Maar

het was haar nooit gelukt de enorme frustratie en het schuldgevoel van zich af te schudden.

Ze sprak steeds bezielder toen ze het proces beschreef dat had geleid tot de zo verlangde bevrijding:

Ik raapte uiteindelijk al mijn moed bij elkaar om een oudere, godvrezende vrouw om hulp te vragen. Zij moedigde mij aan om God te vragen in welke onwaarheden ik had geloofd. Ik had niet gedacht dat ik überhaupt in onwaarheden had geloofd, maar toen ik erover begon te bidden, opende God mij de ogen en liet mij bepaalde terreinen zien waarop ik was misleid. Die onwaarheden hadden mij meer dan tien jaar geketend. Toen ik eenmaal de waarheid begreep, betuigde ik mijn spijt dat ik de onwaarheden had geloofd en vroeg ik God om de aan satan gegeven ruimte terug te nemen.

Haar gezicht vertelde wat er vervolgens gebeurde. Ze ging verder:

Vanaf dat moment was ik volledig vrij van deze zonde die mij zo in de greep had gehouden. Bovendien laat God mij overwinnen op andere terreinen waarop ik in het verleden met verleidingen te maken had. Ik kan niet zeggen hoeveel vreugde en vrijheid ik ben gaan ervaren. De waarheid is ongelooflijk krachtig!

Ook in een andere situatie was ik getuige van de kracht van de waarheid. Ik sprak een vrouw die iets had gekregen met een van de voorgangers van haar gemeente. Toen ik ervan hoorde, heb ik haar op haar werk gebeld omdat ik niet wist in hoeverre haar man op de hoogte was. Zij werkte als receptioniste, wat betekende dat we geen lang gesprek konden voeren. Ik stelde mezelf voor, gaf haar een compliment

voor haar moed om over haar hachelijke situatie te praten en kwam meteen ter zake:

Als ik midden in de nacht het huis van de burens in brand zie staan, ren ik naar de burens toe en stel ik alles in het werk om hun aandacht te trekken en hen voor gevaar te behoeden. Ik maak me er geen seconde druk over wat ze ervan vinden dat ik hen midden in de nacht wakker maak. Ik denk niet na of ik hen mogelijk kwets.

Na dit beeld te hebben geschetst zei ik tegen de vrouw:

Ik maak me ernstige zorgen over jou; ik weet dat je in een verschrikkelijk lastige situatie verzeild bent geraakt. Ik weet dat je je gevangen voelt en dat je emoties alle kanten uit vliegen. Maar je bevindt je in een brandend huis; je loopt ernstig gevaar. Omdat dit een wanhopige situatie is, zit ik er niet over in hoe jij over me denkt. Ik zal er alles aan doen om je te waarschuwen voor gevaar en om je te helpen het brandende huis te verlaten voor het te laat is.

Tot tranen toe geroerd smeekte ik deze vrouw de waarheid van de gebeurtenissen in haar leven onder ogen te zien. Ik smeekte haar meteen drastische maatregelen te nemen om zich te bevrijden uit de benarde positie waarin ze zichzelf terecht had laten komen.

Tijdens ons gesprek ontstak God het licht in het hart van deze vrouw. De gebeurtenissen in de dagen erna strekken mij niet tot eer – ‘want het is God, Die in u werkt zowel het willen als het werken, naar Zijn welbehagen’ (Filipp. 2:13). Maar wat een vreugde om deze vrouw de waarheid over haar keuzes en over Gods wil voor haar leven, huwelijk en relaties te zien omarmen. Terwijl ze de ene moeilijke stap na de andere nam, kon zij dankzij Gods genade haar emo-

ties, haar oude gewoonten en haar diepgewortelde (maar onjuiste) manieren van denken achter zich laten. Ze begon te wandelen in het Licht. En in het Licht vond ze een geheel nieuwe levensweg, de weg van vrijheid en zegen.

Dat is wat de waarheid met je doet, en dat wens ik je toe.

Al ruim tien jaar maak ik deel uit van een groep van acht vrouwen die een innige vriendschap hebben opgebouwd rondom onze gedeelde liefde voor Christus en Zijn Woord. Hoewel we in twee verschillende landen wonen (en ook nog eens in zes verschillende staten en provincies) doen we ons best door alle levensfasen heen met elkaar in contact te blijven en elkaar op de hoogte te houden van de gebeurtenissen in ons leven. We delen en vieren onze vreugden en successen. En we zijn elkaar voldoende gaan vertrouwen om ook onze grootste angsten, frustraties, tekortkomingen en onvervulde verlangens met elkaar te delen. Tijdens persoonlijke ontmoetingen en telefoongesprekken hebben we samen gelachen tot onze kaken er pijn van deden. Maar we hebben ook samen gehuild tot onze kaken er pijn van deden.

Allemaal leiden we in meer of mindere mate een publiek leven. Je kunt onze lachende, opgepoetste foto's zien op websites, conferentie-aankondigingen en boekomslagen. Maar ik kan je vertellen: niet een van ons voelt zich opgepoetst of heel. Integendeel, allemaal voelen we ons zwak, tekortschietend en behoeftig. Allemaal hebben we te maken met brokstukken – in het verleden en het heden. En allemaal hebben we te maken met terreinen in ons leven waarop we vechten tegen de gevolgen van diepgewortelde onwaarheden over God, over onszelf of over onze omstandigheden.

Wat een ongelooflijk geschenk is het om elkaar te helpen die terreinen vol misleiding in het licht te zetten en daarna te zien hoe de Geest genadig en aanhoudend Zijn waarheid gebruikt om onze gedachten te vernieuwen en ons meer vrijheid te geven. Vanuit die

vrijheid kunnen wij elkaar vervolgens op nieuwe manieren bemoedigen. Wat een fijne, helende, bevrijdende cyclus van genade heeft God deze dierbare vriendinnengroep op deze manier laten ervaren!

Met dit boek hoop ik voor jou een goede vriendin te kunnen zijn, net zoals deze vrouwen en zo veel anderen een goede vriendin voor mij zijn geweest. En terwijl jij en ik samen aan de slag gaan, hoop ik dat God elk terrein in jouw leven dat herstel, genade en waarheid nodig heeft, zal aanraken.

De reis die we gaan ondernemen zal niet altijd eenvoudig zijn. Het kan moeilijk – zelfs pijnlijk – zijn om de terreinen vol misleiding die ons aan banden hebben gelegd vast te stellen en uit te roeien. Maar ik ken een goede Herder die veel van je houdt en die Zijn leven voor je heeft gegeven. Als je Hem daartoe de kans geeft, zal Hij je bij de hand nemen, je doen neerliggen in grazige weiden en leiden naar stille wateren.

Sta dan vast in de vrijheid waarmee Christus ons
vrijgemaakt heeft, en laat u niet weer met een juk van
slavernij belasten.

Galaten 5:1

Kom naar Mij toe, allen die vermoeid en belast zijn, en Ik zal
u rust geven. Neem Mijn juk op u, en leer van Mij dat Ik
zachtmoedig ben en nederig van hart; en u zult rust vinden
voor uw ziel;

want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht.

Mattheüs 11:28-30

DEEL 1

GRONDBEGINSELEN

De waarheid of de gevolgen

- Word violist van wereldklasse in een mum van tijd
- Leer pianospelen – succes verzekerd!
- ‘Direct gezond’ met een druk op de knop! (advertentie voor een keukenapparaat)
- Tien pond eraf in tien minuten! (...) Eenvoudige oefeningen, zelfs in pyjama te doen!
- Geeft zo veel gemoedsrust dat hij onder de zorgverzekering zou moeten vallen (advertentie voor een populaire auto)
- Een mooier uiterlijk en jeugdiger gevoel in slechts enkele minuten per dag (...) de sleutel tot een gezonder, gelukkig leven (advertentie voor een zuurstofkamer van 3230 euro)

Dergelijke buitensporige beweringen heb je vast weleens gezien in advertenties op sociale media of in de supermarkt. Ze bestaan al zo lang als er advertenties bestaan.

Dan zijn er ook nog de eindeloze, subtielere variaties. Ligt het aan mij of staat het woord ‘glutenvrij’ tegenwoordig echt overal op, van de verpakking van de selderij tot een literpak melk? Met loze beloften proberen adverteerders ons hun product te laten kopen. (Volgens mij waren selderij en melk altijd al glutenvrij.)

Onze cultuur is doordrenkt van misleiding. Soms kost het geen enkele moeite om door de valse belofte heen te prikken, zoals bij de bewering dat je in een mum van tijd een violist van wereldklasse

kunt worden. Maar helaas is misleiding niet altijd eenvoudig te herkennen.

Advertenties verleiden ons door een beroep te doen op onze natuurlijke verlangens. We geloven maar al te graag dat die ongewenste pondjes in slechts tien minuten verdwijnen: zonder zweet, zonder discipline, zonder kosten, zonder moeite, zonder pijn. Daarom kopen we de pillen, de dieetdrankjes en de trainingsapparatuur die ons op internet worden aanbevolen.

De eerste advertentiecampa­gne werd bedacht door een slimme en sluwe verkoper die de gedachten van Adam en Eva over God en Zijn wegen graag wilde veranderen. Satan wilde een wig drijven tussen God en Zijn schepselen. Terecht ging hij ervan uit dat de man en de vrouw een regelrechte aanval op God niet snel zouden steunen. Hij wist dat hij ze subtiel moest beetnemen, misleiden en verleiden. En dat deed hij door een redelijk en begeerlijk aanbod dat niet geheel en al ‘anti-God’ was.

Satan misleidde Eva door een slimme combinatie van regelrechte onwaarheden, halve waarheden en als waarheid vermomde onwaarheden. Hij begon twijfel in haar gedachten te zaaien over wat God daadwerkelijk had gezegd. ‘Is het echt zo dat God gezegd heeft ...?’ (Gen. 3:1)

Vervolgens bracht hij haar ertoe onzorgvuldig met het Woord van God om te gaan. Hij suggereerde iets wat God in werkelijkheid niet had gezegd. God had gezegd: ‘daarvan mag u niet eten.’ Eva vertelde echter dat God had gezegd: ‘U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken’ (vs. 3).

Satan misleidde Eva door ervoor te zorgen dat zij Gods goedheid, liefde en motieven in twijfel trok. Hij deed de onuitgesproken suggestie: ‘Heeft God jullie vrijheid beperkingen opgelegd? Dat klinkt alsof jullie geluk Hem niet voor ogen staat.’

In werkelijkheid had God gezegd: ‘Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten’ (2:16-17).

In werkelijkheid is God een vrijgeveige God.

In die uitgestrekte hof had God slechts één verbodsbord opgehangen: ‘maar van de boom van kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten.’ Bovendien was die ene door God opgelegde beperking juist in het belang van Adam en Eva. Die was bedoeld als garantie om op de lange termijn gezegend te worden en geluk te ontvangen. God wist dat ze zouden sterven wanneer ze van die boom zouden eten; hun relatie met Hem zou verbroken worden; ze zouden slaven worden: van satan, van de zonde en van zichzelf.

De slang misleidde Eva verder door te liegen over de gevolgen van haar ongehoorzaamheid aan God. God had gezegd: ‘want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven’ (2:17). Satan pareerde: ‘U zult zeker niet sterven’ (3:4). Hij weersprak volledig wat God eerder had gezegd.

De duivel verleidde Eva door haar allerlei beloften te doen als zij van de verboden vrucht zou eten (3:5). Hij beloofde haar dat er een wereld aan kennis en ervaring voor haar zou opengaan (‘[dat] uw ogen geopend zullen worden’). Hij verzekerde haar ervan dat ze gelijk aan God zou zijn; dat wil zeggen: dat ze haar eigen god zou zijn (‘en *dat* u als God zult zijn’).

Als laatste beloofde hij haar dat ze zelf in staat zou zijn om te beslissen wat goed of fout was (‘goed en kwaad kennend’). God had Adam en Eva al verteld wat goed was en wat fout. Maar satan zei: ‘Dat is Zijn mening. Jullie hebben het recht op jullie eigen mening – jullie kunnen zelf beslissen wat jullie goed of fout vinden.’

Satan misleidde Eva door haar een beslissing te laten nemen op grond van wat ze kon zien en van wat haar emoties en haar verstand haar vertelden wat juist was, zelfs toen dat indruiste tegen de woorden die God tot het paar had gesproken: